

Dato	3. januar 2019
Sagsbehandler	Kim Remme Birkholm
Mail	kbf@vd.dk
Telefon	+45 7244 3065
Dokument	18/14966-14
Side	1/6

Afgørelse - Klage over afslag på nedlæggelse af privat fællesvej – dit j.nr. 13-04704

Vejdirektoratet har behandlet din klage af 11. oktober 2018 på vegne af K, T-vej 20. Du har klaget over Mariagerfjord Kommunes afslag af 1. oktober 2018 på at nedlægge den private fællesvej over din klients ejendom, matr.nr. m.

Vejdirektoratets afgørelse

Vejdirektoratet har truffet afgørelse efter § 6, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser¹.

Vejdirektoratet opretholder Mariagerfjord Kommunes afgørelse.

Vores kompetence

Vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med sin afgørelse har fulgt privatvejsloven², forvaltningsloven³ og almindelige forvaltningsretlige regler.

Vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn inden for lovens rammer. Det betyder, at vi ikke kan tage stilling til det rimelige eller hensigtsmæssige i f.eks. opretholdelsen af en privat fællesvej. Vi kan heller ikke tage stilling til, om kommunen har overholdt god forvaltningsskik.

Kommunens afgørelse

Kommunen har angående de to alternative private fællesveje på matr.nr. n vurderet, at der er tale om veje, der er anlagt som driftsveje og har på baggrund af besigtigelser af vejene vurderet, at de har en beskaffenhed og stand, som gør dem uegnet som adgangsvej for almindelig personbefordring, ambulancer mv. til den vejberettigede H's ejendom. Dette er begrundet med, at vejene på matr.nr. n i perioder kan være opkørt i forbindelse med gyllekørsel og lignende, og det kan besværliggøre adgangen til H's ejendom, såfremt vejen over matr.nr. m nedlægges som ansøgt. Kommunen

¹ Transport- og Bygningsministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 8. februar 2016 om opgaver og beføjelser i Vejdirektoratet, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1636 af 15. december 2016 og bekendtgørelse nr. 1207 af 5. oktober 2018.

² Lov om private fællesveje, lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015, som ændret ved § 5 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018

har derfor vurderet, at vejadgangen via matr.nr. m er vigtig for den vejberettigede H's ejendom og har på den baggrund meddelt afslag på nedlæggelse.

Klagen til Vejdirektoratet

Du har i klagen anført, at kommunen har baseret sin afgørelse på, at den parallelle private fællesvej vej er en driftsvej, selvom der siden 1. januar 2012 ikke har været særlige regler om driftsveje for landbrug i privatvejsloven, og at der ikke efter lovgivningen kan skelnes mellem forskellige typer private fællesveje på landet og karakteren af færdslen. Du har henvist til, at H, som har vejret til vejen på din klients ejendom, også har en vejret til den parallelle private fællesvej, og at denne ret er uden begrænsninger i anvendelsen. Der er således tinglyst servitut om ret til "fri færdsel" på matr.nr. n. Du har også anført, at den vejberettigede har tre veje til sin ejendom, og at hvis nedlæggelse skal ske, må det være på baggrund af de fornødne tekniske undersøgelser af vejenes kvalitet, bæreevne mv. og ikke kun en besigtigelse.

Sagens oplysninger

Vejen er en privat fællesvej, som ligger i landzone, og den bliver derfor administreret af kommunen som vejmyndighed efter reglerne i privatvejslovens afsnit II (om private fællesveje på landet), jf. lovens § 4, jf. § 1, stk. 2.

Ansøgningen om nedlæggelse er begrundet med, at den vejberettigede har alternativ vejadgang, hvorfor den private fællesvej har mistet sin betydning.

Det fremgår af sagen, at den omhandlede private fællesvej løber langs det sydlige skel på ejendommen matr.nr. m. På ejendommen matr.nr. n, lige på den anden side af skellet løber en anden privat fællesvej parallelt med den omhandlede vej. Ejendommen matr.nr. a, ligger øst for disse to veje, og ejeren H har vejret til begge veje. Begge disse parallelle veje fører til T-vej.

Vejen på matr.nr. n er blevet anlagt ca. i 2006 og ved deklaration af 25. juni 2007 har H fået vejret til vejen. Ved samme deklaration har han også opnået vejret til den private fællesvej, der ligger på den østlige del af matr.nr. n samt på matr.nr. a og som fører til H-vej.

Dermed har ejendommen matr.nr. a vejret til tre forskellige private fællesveje, som alle giver adgang til ejendommen.

Din klient har til kommunen anført, at den parallelle vej på matr.nr. n benyttes af personbiler, hvorfor den er fin til brug for personbiler.

Den vejberettigede har til kommunen oplyst, at han ønsker at beholde sin nuværende adgangsvej over matr.nr. m, og at han primært bruger vejen på matr.nr. m til personbiler og den parallelle vej på matr.nr. n til tung landbrugstrafik, samt at det vil medføre større udgifter for ham som vejberettiget, hvis den skal opgraderes til boligvejsstandard.

Ejeren af den parallelle vej på matr.nr. n ønsker også at bevare vejen som en driftsvej beregnet for færdsel med landbrugskøretøjer.

Kommunen har besigtiget forholdene den 25. august 2016 og foretaget fælles besigtigelse med parterne 9. november 2016, 17. januar 2017 og 28. maj 2018. Kommunen lægger til grund, at den parallelle vej udelukkende er anlagt med henblik på at fungere som driftsvej.

Kommunen har begrundet afslaget på nedlæggelse med, at såvel vejen på matr.nr. n som vejen til H-vej i perioder kan være opkørt i forbindelse med gyllekørsel og lignende, og det kan besværliggøre adgangen til H's ejendom, såfremt vejen over matr.nr. m nedlægges. Hvis vejen nedlægges vil det betyde, at vejen på matr.nr. n skal opgraderes til boligvejsstandard, hvilket vil være en væsentlig stor udgift at pålægge vejejer, som har et stort landbrug og belaster vejen meget med sine maskiner.

Vedligeholdelsesmæssigt er der stor forskel på boligveje og driftsveje til landbrug, da landbrugstrafik ikke har behov for samme vedligeholdelsesstandard som boligveje, og landbrugstrafik medfører et langt større slid end personbiler.

Reglerne om nedlæggelse af private fællesveje på landet

Private fællesveje, der er taget i brug, må ikke nedlægges uden kommunens godkendelse, jf. §§ 72-78. Det fremgår af privatvejslovens § 12, stk. 1.

En privat fællesvej skal helt eller delvist opretholdes, hvis den efter matrikelkortet er eneste adgangsvej til en ejendom eller nogen af dens lodder, og der ikke samtidig etableres anden vejadgang. Den skal også helt eller delvist opretholdes, hvis den i øvrigt er af vigtighed for en ejendom med vejret til vejen. Dette fremgår af privatvejslovens § 72, stk. 2.

I tilfælde hvor vejen hverken er eneste adgangsvej eller af vigtighed for en ejendom eller dens lodder, skal kommunen foretage en konkret afvejning af parternes interesser dels i at bevare vejen og dels i at nedlægge den.

En tilladelse til at nedlægge en privat fællesvej efter lovens § 72, medfører, at eventuelle rettigheder, herunder hævdvundne rettigheder, bortfalder, hvis tilladelsen udnyttes.

Vejdirektoratets vurdering og afgørelse

Brugen af vejene

Vejdirektoratet er enig i, at betegnelsen "driftsvej" ikke længere findes i privatvejsloven. Dette er dog ikke til hinder for, at vejmyndigheden træffer afgørelse om en konkret privat fællesvej på grundlag af de vejberettigede brugeres brugsmønster ved anvendelse af vejen. Dette gælder for vedligeholdelse af private fællesveje, hvor den enkelte vejs stand vurderes i forhold til færdselsens art og omfang. Det fremgår af privatvejslovens § 13. Det gælder også i forbindelse med nedlæggelse af en privat fællesvej, hvor vejmyndigheden skal vurdere, om den private fællesvej er af vigtighed for en ejendom med vejret til vejen. Det fremgår af privatvejslovens § 72, stk. 2, nr. 2, jf. § 12, stk. 1.

Når vejmyndigheden skal vurdere vejens vigtighed for den enkelte vejberettigede, kan vejmyndigheden lægge vægt på typen af vejberettiget færdsel, der forekommer på de veje, den vejberettigede har vejret til. Dette brugsmønster kan sættes i forhold til vejenes stand og opbygning og dermed evne til at håndtere de forskellige typer færdsel, der forekommer.

Vejmyndigheden har således ikke hjemmel i privatvejslovens § 14, stk. 1 og 2, til at kræve en privat fællesvej vedligeholdt i en bedre standard, end der er behov for set i forhold til færdsdens art og omfang.

Det betyder, at hvis en privat fællesvej er anlagt og bruges på en sådan måde, at personbiler ikke eller kun med besvær på alle tider af året kan køre på den, kan dette forhold indgå i vejmyndighedens vurdering af vejens vigtighed for den enkelte vejberettigede.

Vejdirektoratet finder det på denne baggrund sagligt, at vejmyndigheden som grundlag for vurderingen af vejens vigtighed har inddraget dels karakteren af færdslen, dels vejens standard på de tre private fællesveje, som den vejberettigede har vejret til.

Såfremt brugsmønstret og standen på en eller begge de to andre private fællesveje fremover forandrer sig, således at personbiltrafik i større omfang er mulig, vil kommunen kunne tage stilling til en fornyet ansøgning om nedlæggelse af din klients vej, og vigtighedsvurderingen vil tage udgangspunkt i de da foreliggende faktiske forhold.

Undersøgelsesprincippet

Efter det forvaltningsretlige undersøgelsesprincip påhviler det den kompetente myndighed at oplyse og undersøge en sag så langt, som det er nødvendigt for at træffe en forsvarlig og lovlig afgørelse. Hvis en sag ikke er tilstrækkeligt undersøgt og oplyst, bliver afgørelsen som hovedregel ugyldig.

Der kan ikke opstilles nogen almindelig regel om, hvilke oplysninger og undersøgelser, der er nødvendige for at træffe afgørelse i en sag. Oplysningen af de faktiske omstændigheder styres i første række af det retsgrundlag, som afgørelsen søges truffet efter.

Det er et grundlæggende princip i dansk forvaltningsret, at det påhviler den enkelte forvaltningsmyndighed selv, eventuelt i samarbejde med andre myndigheder, at fremskaffe de fornødne oplysninger om den foreliggende sag eller at foranledige, at private, navnlig parterne, medvirker til sagens oplysning, således at der kan træffes den materielt rigtige afgørelse. I sidste ende påhviler det myndigheden, at sagen er undersøgt tilstrækkeligt.

Det fremgår af sagen, at vejmyndigheden har besigtiget forholdene den 25. august 2016 og foretaget fælles besigtigelse med parterne 9. november 2016, 17. januar 2017 og 28. maj 2018. På baggrund af besigtigelserne på forskellige tider af året, er det Vejdirektoratets vurdering, at vejmyndigheden har undersøgt vejenes beskaffenhed i et sådant omfang, at den har haft den fornødne viden om personbilers mulighed for at køre på den enkelte vej, herunder efter kørsel med tunge landbrugsmaskiner på forskellige tider af året. En nærmere teknisk undersøgelse af vejenes kvalitet, bæreevne mv. vil efter vores vurdering ikke tilføre oplysningsgrundlaget yderligere relevante oplysninger.

Vejdirektoratet har i øvrigt ikke grund til at antage, at vejmyndigheden med afgørelsen har varetaget usaglige hensyn.

Partshøringsbemærkninger

Din klients ægtefælle, P, er ved e-mail af 27. december 2018 kommet med bemærkninger til Vejdirektoratets udkast til afgørelse af klagesagen.

Han har anført, at en vejadgang er en vejadgang, uanset dens længde eller beskaffenhed, og det forhold, at en vej er en driftsvej, er uden betydning. Da vejen er tinglyst til fri færdsel for de vejberettigede, må vejen istandsættes, så den bliver egnet til personbiler og ambulancekørsel.

Hertil bemærker Vejdirektoratet, at ved vejmyndighedens vurdering af, om en privat fællesvej på landet kan kræves istandsat, skal vejmyndigheden se på, om vejen er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsels art og omfang. Det fremgår af privatvejslovens § 14, stk. 1 og 2. Det betyder, at hvis de vejberettigede ikke benytter den private fællesvej til personbilkørsel året rundt, så kan vejmyndigheden ikke kræve vejen istandsat med henblik på, at der også kan køres med personbil på tidspunkter af året, hvor dette ikke sker. Vejmyndigheden kan ikke kræve vejen istandsat udover, hvad der er nødvendigt i forhold til den brug, de vejberettigede rent faktisk har af vejen. Dette gælder uanset, at de vejberettigede i henhold til vejretsaftalen har ret til fri færdsel.

Han har også anført, at det kunne være, man skulle nedfælde på papir, at den private fællesvej over matr.nr. n benyttes til tung trafik, og at vejen over matr.nr. m benyttes af personbiler, sådan som modparten har forklaret, at de benytter de to veje. Endvidere anføres, at den private fællesvej på matr.nr. m ikke kan bære og ikke er bred nok til den vægt og bredde, landbrugsmaskiner har i dag.

Vejdirektoratet bemærker, at indgåelse af en aftale om anvendelsen af en privat fællesvej er et privatretligt anliggende mellem vejejerer og de vejberettigede. Ligeledes er det et privatretligt anliggende, om store landbrugsmaskiners færdsel er omfattet af vejretsaftalen, og uenighed om dette kan kun afgøres af domstolene.

Han har endvidere anført, at den private fællesvej på matr.nr. n er etableret helt i skel mod matr.nr. m, uden at de som ejere af matr.nr. m er blevet hørt i forbindelse med tinglysningen af vejen. Han spørger, om der ikke skal være en vis afstand til skel.

Vejdirektoratet kan oplyse, at der ikke i vejlovgivningen er regler om private fællesvejes afstand til naboejendomme. Hvorvidt der i anden lovgivning er bestemmelser om dette, kan Vejdirektoratet ikke tage stilling til, jf. ovenfor om vores kompetence som klagemyndighed.

Vi foretager os ikke mere i sagen.

Du er velkommen til at kontakte mig, hvis du har spørgsmål.

Afgørelsen er også sendt til Mariagerfjord Kommune og A som repræsentant for H.

Prøvelse ved domstolen (Søgsmålsvejledning)

Hvis du ønsker, at domstolene skal tage stilling til kommunens afgørelse eller til vores afgørelse i klagesagen, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder efter modtagelsen af denne afgørelse, jf. privatvejslovens § 88a.

Vi forbeholder os ret til at offentliggøre denne udtalelse på vores hjemmeside i anonymiseret form under iagttagelse af databeskyttelsesforordningen⁴ og databeskyttelseslovens⁵ bestemmelser.

⁴ EP og Rfor 2016/679/EU af 27. april 2016 – med virkning fra 25. maj 2018

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=DA>

⁵ Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=201319>